

Folyóiratok szemléje.

Századok. XXXIV. évf. (1900 márcz.—szept.) 3—7. füzetének nagyobb közleményei: gr. *Teleki Gézától*, elnöki megnyitó beszéd, elmondta a M. Tört. Társ. f. évi r. közgyűlésén. *Szádeczky* Lajostól, A székely határőrség szervezése és a mádэфalvi veszedelem (I. és II. befejező közlemény). *Bleyer* Jakabtól, Adalék Zrinyi Miklós és udvara jellemzéséhez és Zrinyi-Újvár történetéhez. *Pór* Antaltól, Nagy Lajos király szövetségzése IV. Károly császár ellen 1362-ben. (I. és II. befejező közl.) *Angyal* Dávidtól, Erdély politikai érintkezése Angliával. (I—III. közl.) *Weber* Samutól, Ötödik municipium a Szepességben. *Németh* Lajostól, A márczfalvi prépostság. *Thaly* Kálmántól, Gr. Rákóczi Erzsébet mint költő. *Zsatkovics* Kálmántól, A Koriaticovicsok. *Thallóczy* Lajostól, Nagy Lajos és a bulgár bánság. *Mohl* Adolftól, Adatok Nádasdy Ferencz országbíró életéhez. A „történeti irodalom“ rovatban könyvismertetések, a „tárca“ rovatban pedig kisebb közleményeken kívül vegyes közlések, folyóiratok ismertetése, szláv történeti szemle, hazai hírlapok repertoriuma zárja be a füzeteket.

Történelmi Tár. Új folyam, I. 1—3. füzetének nagyobb közleményei: Római emlékek a magyar egyház XV. századi történetéről, közli *Beke* Antal. Eszterházy Miklós levelei Nyári Krisztinához 1624—1630. (1—2. közlemény). k. Dr. *Merényi* Lajos. A magyar kamara számadásai 1583., 1584. és 1600. évekről. (A M. Tud. Akad. Tört. Bizottságának másolat-gyűjteményéből.) A XVII-ik századi házassági pörök, k. *Révész* Kálmán. A báró Perényi család levéltárából, k. Dr. *Komáromy* András. Adatok a székelyek történetéhez, k. Dr. *Balló* István. Kemény János és Lónyai Anna levelezése 1656—1662, k. *Tóth* Ernő. Tüzes Gábor emlékirata Magyarország kormányzásáról. (A M. Tud. Akad. Tört. Bizottságának másolat-gyűjteményéből.) Munkácsi leltárak s udvartartási iratok (1680—1701), k. *Thaly* Kálmán A Csicseri család levéltára. Első közlemény, k. Dr. *Kárffy* Ödön. A szabad hajdukra vonatkozó levelek és okiratok, k. Dr. *Komáromy* András.

Egyetemes Philologiai Közlöny XXIV. (1900.) 3—8. füzet nagyobb közleményeinek tartalma: *Miscellanea etymologica*, *Pruzsinszky* Jánostól. A »Zalán futása« és a »Székelyek Erdélyben« *Kiss* Ernőtől. S. Gregorii Nasien-seni codicis Medico-Laurentiani celeberrimi collatio (IV.), *Vári* Rezsőtől. Csonkoni és Tiedge, *Teveli* (Maurer) Mihálytól. Ezekiel iratai, *Krausz* Sámueltól. *Adversaria critica ad Taciti Agricolam, Annales, Historias*, (1—2. közl.), *Némethy* Gézától. A *Gesta Romanorum* gyulaféhevári kézirata, *Katona* Lajostól.

Demantius Kristóf »Magyar tábori dob«-ja, *Bleyer* Jakabtól. Római consuli családok, *Geréb* Józseftől. Eucheria latin nőköltő verséhez, *Latkóczy* Mihálytól. Homeros költői leírásai, ifj. *Reményi* Edéttől. Vigjátékok a nyelvújításról (1—2. közl.), *Balassa* Józseftől. Adalékok a jezsuiták iskolai színjátékainak történetéhez. *Fináczy* Ernőtől. Az erdélyi századok nyelvészeti munkásságának leújabb termékei, *Melich* Jánostól. Középkori német orvosi könyv a Nemzeti Múzeum könyvtárában, *Felsmann* Józseftől. Az ókori Lexikonról, *Pecz* Vilmostól. Wieland hazánkban, *Heinrich* Cusztávtól. Az infinitivus historicus magyarázatához, *Bodiss* Jusztintól. Buda visszafoglalása. (La Buda liberata), *Honti* Rezsőtől. Eucheria latin nőköltő verséhez, *Vári* Rezsőtől. A verbum infinitum az ó-persában morphologiai és syntaktikai szempontból, *Schmidt* Józseftől.

Irodalomtörténeti Közlemények. 1900 (X) évfolyam 2—3-ik füzetének tartalma: Arany ballada forrásai (II. és III. befejező közl.), dr. *Zlinszky* Aladártól. Temesvári Pelbárt Stellariuma és a „Scala coeli“, *Katona* Lajostól. Fessler hatása Kisfaludi Károlyra (II. és befej. közl.), dr. *Viszota* Gyulától. Gessner Salamon hazánkban (I. közl.), *Fürst* Aladártól. Bajza esztétikai dolgozatai *Pfeifer* Jánostól. — Adattári közlemények: Adatok Balassa Bálintról, (I—II. közl.) dr. *Illés* Jánostól. Kisfaludi S., Döbrentei és Kazinczy levelezése Pápai Sámuellel, *Latkóczy* Mihálytól. Színészettörténeti adatok (II. és befej. közl.), dr. *Ferenczi* Zoltántól. Kalászat a pannonhalmi kéziratából (II. és befej. közl.), dr. *Récsey* Viktortól. Berzsenyi Dániel munkáiról, Sz. K.-tól. Obernyik levele Kölcsei haláláról, *Zsák* J. Adolftól. Kazinczy levele György Józsefhez, *György* Lajostól. Joannes Pannonius éneke *Hegedűs* Istvántól. Bessenyei György levelei, *Zsák* J. Adolftól. B. Kemény levelei Wesselényi Miklóshoz *Ferenczi* Zoltántól: Döbrentei Gábor végrendelete. Döbrentei Gábor levelezéséből, *Rexa* Dezsőtől. Ismertetések, bírálatok és irodalomtörténeti repertorium zárják be a füzeteket.

Akadémiai Értesítő. 1900 évi jan.—szept (121—129.) füzeteinek tartalma

121. A M. Tudományos Akadémia belső tagjai 1900 jan. 1-én. A magyar szófejtés története a legrégibb időkől Hunfalvi Pál fölléptéig, *Halász* Ignácztól. Kazinczy Ferenc levelezésének IX. kötete. Záh Felician bünpöre, *Marczali* Henrikttől.

122. Az aranybulla keletkezése és első sorsa *Karácsonyi* Jánostól. Melyik nyelvjárásból valók a magyar nyelv régi német jövevény szavai, *Melich* Jánostól. Újabb adatok Dacia hadszervezetéhez, *Téglás* Gábortól.

123. A magyar nyelvbe került szláv szók átvételének helyei és kora, *Asbóth* Oszkártól. Nekrológ Sayous Eduárd E. tagról, *Kont* Ignácztól.

124. Jelentés az 1899. évi gróf Teleki-féle pályázatról, *Vadnay* Károlytól. Jelentés az 1898/99. évi gróf Karácsonyi-pályázatról *Beyer* Józseftől. Jelentés az 1899 évi Farkas—Raskó pályázatról, *Riedl* Frigyesztől.

A 125. füzet a M. Tud. Akadémia jelentését tartalmazza az 1899. év munkásságáról.

126. Elnöki megnyitó, *b. Eötvös* Loránd akad. elnöktől. Jelentés a M. Tud. Akadémia 1899 évi munkásságáról, *Szili* Kálmán főtitkártól. Miként tartotta fenn Magyarország a középkorban alkotmányos szabadságát? *Gr. Andrássy* Gyulától. A magyar irodalom a mohácsi csatában, *Beöthy* Zsolttól. A M. Tud. Akad. jegyzőkönyvei és jutalomtételei.

127. A marosvásárhelyi ev. ref. iskola XVII. századi törvényei, *Békefi* Remigtől. A magyarországi denevérek irodalma és névjegyzéke *Méhely* Lajos-tól. Bajza összegyűjtött munkáinak új kiadásáról, *Badics* Ferencztől.

128. III. Béla oklevelei, *Fejérpataki* Lászlótól. Az értékelmélet feladata és alapproblémája *Böhm* Károlytól. A „Waltharius“ forrása, *Heinrich* Gusztávtól.

129. Az 6-kori lexikonról, *Pecz* Vilmostól. A nagylaki uradalom története, *Borovszky* Samutól. Aischylos „Perzsák“ cz. drámájáról, *Hegedűs* Istvántól.

Magyar könyvszemle. VIII. köt. új folyam 1—2. füzetének nagyobb közleményei: Balassa Bálint komédiája (egy hasonmással) *Erdélyi* Páltól. A gyulafehérvári Batthyány-könyvtár, 4-ik és 5-ik közl. (egy melléklettel és a szöveg közt nyolcz hasonmással) *Varjú* Elemértől. Magyar vonatkozású német újságlapok a M. Nemzeti Múzeum birtokában 160)—1711-ig (1—2. közl.) Dr. *Bleyer* Jakabtól. A M. Nemzeti Múzeum könyvtára az 1899. évben.

A „magyar könyvesház“ rovatban újabb adatokat közölnek Szabó Károly és Hellebrant Árpád Régi Magyar Könyvtárhoz: *Schönherr* Gyula, A legkisebb hazai régi nyomtatvány czímen; *Kluch* János, Idegen nyelvű külföldi nyomtatványok hazai szerzőktől a bécsi udvari könyvtárban cz.; *Ferenczi* Zoltán, Erdélyi országgyűlési törvénycikk az Erdélyi Múzeum könyvtárában czímen. Tárca, szakirodalom, vegyes közlemények stb. zárják be a füzeteket. A 2-ik füzethez pedig mellékletképen csatolva van: A hazai hírlapirodalom I. A magyar hírlapirodalom (összesen 808 hírlap és folyóirat czíme) Id. *Szinyey* Józseftől. II. A hazai nem magyar nyelvű hírlapirodalom (összesen 242 lap czíme) *Kereszty* Istvántól.

Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle VII. (1900.) évf. 2—7. füzet értekezései: Szeged mezőgazdasági története. (I. Földművelés és állattenyésztés II. Szőlőművelés és gyümölcsészet), *Reizner* Jánostól. A dunai hajózás a XVI. és XVII. században. I. közlemény: 1. A Duna régi folyása és szabályozása; két tervrajzzal, 2. Hajózás és hajóépítés, 3. A bécsi „Larnpechramt“ hajói a Dunán; II. közlemény: 4. A bécsi legfőbb hajózási hivatal a XVI. században, 5. A bécsi legfőbb hajózási hivatal és a dunai kenyérsütő flotta a XVII. században, 6. Keleti kereskedelem a Dunán; III. közlemény: 7. A keleti kompánia hajói és kereskedése, 8. Árúvizsgálat és áruforgalom a Dunán; IV. közlemény: 9. Gabna, liszt és borszállítás a Dunán; V. közlemény: 10. Az osztrák főtt sók és a só-hajók, 11. Személyszállító hajók a Dunán, Dr. *Takács* Sándortól. A kincstár hegyaljai szőlőgazdálkodása a XVII. század második felében, Dr. *Illésy* Jánostól. Számos adat közlemény után „vegyesek“ rovat közleményei egészítik ki az egyes füzeteket.